

मा. सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली यांनी विशेष
अनुमती याचिका क्र. ६९९/२०१९ मध्ये दिनांक
२४/९/२०२१ दिलेल्या निर्णयाच्या अनुंगाने
अर्जदारास व्याज रक्कम अदा करण्यास मंजूरी
देण्याबाबत....

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्र. याचिका- २०२२/प्र.क्र.१४९/म-१ (धोरण)
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : ०९ सप्टेंबर, २०२२.

- वाचा :** १) शासन निर्णय क्रमांक : विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियम, भाग-२
दि. १७ एप्रिल, २०१५.
२) नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक, पुणे यांचे पत्र क्र.डी.ओ.१४/राजीव नोहवार/सीए
५९७०/२०२१/४६२/२२, दि.३०.०५.२०२२.
३) मा. सर्वोच्च न्यायालय, विशेष अनुमती याचिका क्र. ६९९/२०१९, दिनांक २४/९/२०२१ व
१८/११/२०२१ मधील न्यायनिर्णय.

प्रस्तावना :

श्री. राजीव नोहवार विरुद्ध मुख्य नियंत्रक महसूल प्राधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, पुणे व इतर या
प्रकरणी अर्जदार श्री. राजीव नोहवार यांनी पुणे येथे विकासकाकडून घर खरेदीसाठी रु. ८,४४,५०० इतके
मुद्रांक शुल्क दिनांक १६/८/२०१४ रोजी ई-एस. बी. टी. आर. द्वारे बँकेत भरले होते. तथापि, अर्जदार व
विकासक यांच्यातील न्यायालयीन कारणामुळे (अर्जदाराने विकासकाविरुद्ध राष्ट्रीय ग्राहक तक्रार
निवारण आयोग, नवी दिल्ली यांच्याकडे अर्ज दाखल केलेला असल्यामुळे) घर खरेदीचा व्यवहार पूर्ण न
झाल्याने सदर मुद्रांक शुल्काची रक्कम परत मिळावी यासाठी अर्जदार यांनी दिनांक १६/७/२०१६ रोजी
मुद्रांक जिल्हाधिकारी, पुणे ग्रामीण, पुणे यांचे कार्यालयात मुद्रांक शुल्क परतावा मागणी अर्ज व नोंदणी
उपमहानिरीक्षक व मुद्रांक उपनियंत्रक, पुणे विभाग, पुणे व मुख्य नियंत्रक महसूल प्राधिकारी, पुणे यांचेकडे
अपील दाखल केले होते.

महाराष्ट्र मुद्रांक अधिनियम, १९५८ च्या कलम ४७ व ४८ (३) नुसार अनिष्टादित व अनोंदणीकृत
दस्तऐवजाचे प्रकरणी मुद्रांक खरेदी केल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्याच्या आत मुद्रांक शुल्क
परताव्यासाठी अर्ज दाखल करणे आवश्यक आहे. परंतु, अर्जदार यांनी सहा महिन्यांचा कालावधी
संपल्यानंतर अर्ज दाखल केलेला असल्यामुळे मुद्रांक शुल्क परतावा देत होत नाही असे मुद्रांक
जिल्हाधिकारी, पुणे ग्रामीण, पुणे व नोंदणी उपमहानिरीक्षक व मुद्रांक उपनियंत्रक, पुणे विभाग, पुणे व मुख्य
नियंत्रक महसूल प्राधिकारी, पुणे यांनी आदेश पारित करून तसे अर्जदारास कळविले होते.

सदर आदेशाने व्यथित झाल्याने अर्जदारांनी मुद्रांक नियंत्रक महसूल प्राधिकारी, महाराष्ट्र राज्य,
पुणे यांच्या आदेशाविरुद्ध मा. उच्च न्यायालय, मुंबई येथे याचिका क्र. १००८८/२०१८ दाखल केली होती.
मा. न्यायालयाने याचिका फेटाळून मुद्रांक प्राधिकाऱ्यांनी मुद्रांक अधिनियमानुसार योग्य कार्यवाही केली
असल्याचे दिनांक २२/११/२०१८ रोजी आदेश पारित केले.

सदर आदेशाने व्यथित झाल्याने अर्जदारांनी मा. सर्वोच्च न्यायालय, दिल्ली येथे विशेष अनुमती याचिका क्र.६९९/२०१९ दाखल केली. मा.न्यायालयाने दिनांक २४/९/२०२१ व १८/११/२०२१ रोजीच्या आदेशान्वये एक विशेष बाब म्हणून अर्जदारास रुपये ८,४४,५००/- रकमेचा मुद्रांक शुल्क परतावा मूळ ई-एस.बी.टी.आर. दाखल केल्यापासून एक महिन्याच्या आत द.सा.द.शे. ६ % प्रमाणे व्याजाची रक्कम अदा करणे बाबत मुद्रांक जिल्हाधिकारी, पुणे यांना आदेशित केले होते. मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार संबंधित अर्जदारांना त्यांनी भरलेल्या मुद्रांक शुल्काचा परतावा देण्यात आलेला आहे. आता मा. न्यायालयाच्या निर्णयानुसार अर्जदारास व्याजाची रक्कम अदा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

श्री. राजीव नोहवार विरुद्ध मुख्य नियंत्रक महसूल प्राधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, पुणे व इतर या प्रकरणी मा. सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली यांनी विशेष अनुमती याचिका क्र. ६९९/२०१९ मध्ये दिनांक २४/९/२०२१ व १८/११/२०२१ रोजी दिलेल्या निर्णयाच्या अनुंगाने अर्जदारास परतावा रकमेवर अर्ज दाखल केल्यापासून परतावा रक्कम रु. ८,४३,५००/- अदा करेपर्यंत म्हणजेच दिनांक १६.०७.२०१६ ते २३.१२.२०२१ पर्यंत ६ टक्के दराने परिगणित केलेली व्याज रक्कम रु. २,७५,१२२ (दोन लाख पंचात्तर हजार एकशे बावीस फक्त) अर्जदारास अदा करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

२. याकरीता होणारा खर्च नोंदणी महानिरीक्षक, पुणे यांच्या मागणी क्र. सी-२ मुख्यलेखाशीर्ष २०३० मुद्रांक नोंदणी ०२ मुद्रांक न्यायिकेतर (१०२) मुद्रांक विक्रीवरील खर्च (००) (०१) मुद्रांक विक्रीवरील खर्च ५० इतर खर्च २०३०००८३ या उपलेखाशीर्षाखालील जमा रकमेतून भागविण्यात यावा.

३. हा शासन निर्णय, वित्त विभागाच्या शासन निर्णय क्रमांक: विअप्र- २०१३/प्र.क्र.३०/२०१३ / विनियम, भाग-२ दि. १७ एप्रिल, २०१५ तसेच वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८, भाग पहिला, उपविभाग-दोन, अनुक्रमांक-२, नियम क्रमांक -७ नुसार, प्रशासनिक विभागास प्रदान केलेल्या अधिकारांनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२०९०९९६४६०८२२१९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सुनिल जाधव)
कार्यासन अधिकारी

प्रत:

- १) महालेखापाल १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई / नागपूर.
- २) महालेखापाल १/२ (लेखा परिक्षण) मुंबई / नागपूर.

- ३) नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ४) उप संचालक (लेखा), नोंदणी महानिरीक्षक कार्यालय, पुणे.
- ५) संचालक, लेखा व कोषागारे, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- ६) विभागीय सह संचालक लेखा व कोषागारे पुणे विभाग / नागपूर विभाग / नाशिक विभाग.
- ७) वरिष्ठ कोषागार अधिकारी, जिल्हा कोषागार कार्यालय, पुणे.
- ८) वित्त विभाग (व्यय), मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- ९) निवड नस्ती, महसूल व वन विभाग / म-१, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.